

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

CIR1H nr 9115 af 01/01/2022 (Gældende)

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Færdsel - Cyklister og forsøgsordning med speed pedelecs, motoriseret løbehjul og selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard (færdselslovens §§ 49-50)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: CMS VB 8890

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Færdsel - Cyklister og forsøgsordning med speed pedelegs, motoriseret løbehjul og selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard (færdselslovens §§ 49-50)

1. Overblik og tjekliste

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

3. Forberedelse

4. Jura

4.1. Forsøgsordning med speed pedelegs

Bekendtgørelse nr. 878 af 25. juli 2018 om forsøgsordning for speed pedelegs trådte i kraft den 1. juli 2018.

Ved en speed pedeleg forstås et to-hjulet motordrevet køretøj med pedaler, som kan drives ved pedalkraft alene, og som derudover er udstyret med en el-hjælpe motor, som kan drive køretøjet op til en hastighed på 20 km/t uden at pedalerne samtidig betjenes. El-hjælpe motoren må derudover afgive effekt ved hastigheder på op til 45 km/t, når køretøjets pedaler samtidig betjenes (§ 1).

Se nærmere på Færdselsstyrelsens hjemmeside for beskrivelse af krav til en speed pedeleg.

Efter bestemmelserne i forsøgsordningen skal speed pedelegs efter bekendtgørelsens ikrafttræden ikke længere indregistreres som stor knallert, og en lovlig speed pedeleg må føres på cykelstien, og der skal heller ikke anvendes knallerthjelm under kørslen.

Bekendtgørelsen om forsøgsordning for speed pedelegs er bygget således op, at færdselslovens regler, der finder anvendelse for cykel og cyklister, finder anvendelse for kørsel med speed pedeleg (bekendtgørelsens § 3). Det betyder bl.a., at speed pedeleg skal føres på cykelsti, hvis en sådan findes, og at de forskellige adfærdsregler for cykler (som f.eks. placering på cykelsti/vej, tegngivning og vigepligt) finder anvendelse. Om sanktionsniveau for overtrædelser af færdselsloven begået på cykel, se afsnit 5.1.

Til dette udgangspunkt er fastsat en række undtagelser, jf. bekendtgørelsens §§ 4-11 og § 13. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at sanktionsniveauet for overtrædelse af bekendtgørelsens § 4-11 og § 13 med speed pedelegs bør følge sanktionsniveauet for lille knallert, se Færdsel - Lille knallert (færdselslovens § 63, § 129, § 132 c og 133 a).

Disse undtagelser omfatter blandt andet:

- at der er forbud mod befordring af andre personer end føreren og forbud mod tilkobling af påhængsvogn og sidevogn, jf. § 4,
- at krav om befordring af genstande følger færdselslovens regler for befordring af genstande på knallert, jf. § 5,

- at speed pedelecen altid skal have tændte lygter ved kørsel – også uden for lygtetændingstiden, jf. § 6,
- at føreren skal være fyldt 15 år, jf. § 7, stk. 1,
- at en fører under 18 år skal være i besiddelse af kørekort til lille knallert eller have gyldigt kørekort til kategori B (almindelig bil) i medfør af bekendtgørelse om forsøgsordning for erhvervelse af kørekort til 17-årige, jf. § 7, stk. 2,
- at der er krav om brug af cykelhjelme ved kørsel på speed pedelec, jf. § 8,
- at promillegrænsen for kørsel med alkohol i blodet og bagatelgrænsen for kørsel med euforiserende stoffer i blodet gælder ved kørsel på speed pedelec, jf. § 9,
- at der ved kørsel på speed pedelec er pligt til at tegne ansvarsforsikring, jf. § 11,
- at føreren under kørsel med speed pedelec skal medbringe præmiekvittering, der viser, at ansvarsforsikring er tegnet og i kraft, jf. færdselslovens § 105, og præmiekvitteringen skal på forlangende kunne forevises politiet, jf. § 13.

For så vidt angår kravet i § 7, stk. 2 om, at en fører af en speed pedelec, der er under 18 år, skal have førerret til enten lille knallert eller kørekort til 17-årige, skal det understreges, at der ikke er tale om et særligt speed pedelec-kørekort. Man vil ikke kunne få frakendt retten til at føre speed pedelec. Men såfremt en fører under 18 år får frakendt retten til at føre lille knallert eller får frakendt sit kørekort til 17-årige, må føreren ikke føre speed pedelec.

Kørsel på speed pedelec i frakendelsesperioden for en frakendelse af enten knallert- eller bilkørekort vil alene være at en overtrædelse af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt. om kørsel uden kørekort. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for kørsel på speed pedelec uden kørekort skal straffes efter bødetaksterne for kørsel uden kørekort til lille knallert. Der er ikke i bekendtgørelsen indsat særskilt hjemmel til at skærpe straffen for kørsel på speed pedelec uden kørekort i gentagelsestilfælde. Sager om gentagne overtrædelser af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt., skal derfor alene behandles efter straffelovens almindelig strafskærpelsesregel i § 81.

Det er endvidere Rigsadvokatens opfattelse, at kørsel på speed pedelec uden medbringelse af kørekort skal straffes efter bødetaksten for kørsel uden at medbringe kørekort til lille knallert, se Færdsel - Lille knallert (færdselslovens § 63, § 129, § 132 c og 133 a). Dette gælder, uanset om føreren under 18 år er i besiddelse af kørekort til lille knallert eller bil.

Overtrædelse af bekendtgørelsens § 9 om spirituskørsel i medfør af færdselslovens § 53 eller kørsel med euforiserende stoffer i blodet i medfør af færdselslovens § 54 skal i medfør af bekendtgørelsens § 14, stk. 2, straffes i henhold til sanktionsreglerne for spirituskørsel med lille knallert, jf. færdselslovens § 117 c, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2.

Overtrædelse af færdselsloven på en speed pedelec vil ikke kunne medføre frakendelse af retten til at føre lille knallert eller have indflydelse på bilkørekortet.

Der er ikke under forsøgsordningen adgang til i medfør af færdselslovens § 133 a at konfiskere en speed pedelec, såfremt den har været anvendt ved en grov færdselslovsovertrædelse eller ved spirituskørsel eller kørsel i narkopåvirket tilstand, idet en speed pedelec ikke er et motorkøretøj, hvortil der selvstændigt kræves kørekort. Der kan derfor alene ske konfiskation i medfør af straffelovens §§ 75-77 a.

4.2. forsøgsordning med motoriseret løbehjul og forsøgsordning med selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard

Bekendtgørelse nr. 40 af 14. januar 2019 om forsøgsordning for motoriseret løbehjul og bekendtgørelse nr. 41 af 14. januar 2019 om forsøgsordning for selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard trådte begge i kraft den 17. januar 2019.

Ved et motoriseret løbehjul forstås et elektrisk drevet to-akslet køretøj med styr, som ikke er udstyret med en siddeplads og pedaler eller lignende. Køretøjets motor må højst kunne drive køretøjet op til en hastighed på 20 km i timen, jf. § 1 i bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul.

Ved selvbalancerende køretøj forstås et elektrisk drevet en-akslet køretøj uden styr, siddeplads og pedaler eller lignende. Køretøjets motor må højst kunne drive køretøjet op til en hastighed på 20 km i timen, jf. § 1 i bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard.

Ved motoriseret skateboard forstås et elektrisk drevet to-akslet køretøj uden styr, siddeplads og pedaler eller lignende. Køretøjets motor må højst kunne drive køretøjet op til en hastighed på 20 km i timen. Reguleringen af køretøjets hastighed skal være konstrueret på en måde, hvormed køretøjet stopper, hvis påvirkning af den interne eller eksterne betjeningsanordning ophører, jf. § 2 i bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard.

Se nærmere på Færdselsstyrelsens hjemmeside for beskrivelse af krav til et motoriseret løbehjul, selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard.

Begge bekendtgørelser er bygget således op, at færdselslovens regler, der finder anvendelse for cykel og cyklister, finder anvendelse for kørsel med henholdsvis motoriseret løbehjul, selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard, jf. § 3 i bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul og § 4 i bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard.

Det betyder at de forskellige adfærdsregler for cykler (som f.eks. placering på cykelsti/vej, tegngivning og vigepligt) finder anvendelse. Om sanktionsniveau for overtrædelser af færdselsloven begået på cykel, se afsnit 5.1.

Til dette udgangspunkt er fastsat en række undtagelser, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 3, jf. §§ 4-14, og § 15, stk. 2, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard § 4, jf. §§ 5-14, og § 15, stk. 2. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at sanktionsniveauet for overtrædelse af disse bestemmelser bør følge sanktionsniveauet for lille knallert, hvor minimumsbøden som udgangspunkt er 1.000 kr., jf. færdselslovens § 118 a, stk. 1, se i øvrigt Færdsel - Lille knallert (færdselslovens § 63, § 129, § 132 c og 133 a).

Det bemærkes i den forbindelse, at selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard i medfør af § 11 i bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard kun må føres på cykelsti. Selvbalancerede køretøjer og motoriseret skateboard må dog føres på vejstrækninger, der ligger inden for tættere bebyggede områder, hvor der ikke er anlagt cykelsti, hvis der på den pågældende vejstrækning er fastsat en hastighedsgrænse på højst 50 km i timen. Motoriseret løbehjul er ikke underlagt samme begrænsning.

Øvrige undtagelser omfatter blandt andet:

- at et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj og et motoriseret skateboard højest må have en egenvægt på 25 kg, en længde på 2 m og en bredde på 0,70 m målt på det bredeste sted på køretøjet, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul §§ 4 og 5, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard §§ 5 og 6,
- at der er forbud mod befordring af andre personer end føreren og forbud mod tilkobling eller medføring af påhængsvogn og sidevogn, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 6, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 7,
- at et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj og et motoriseret skateboard skal være forsynet med mindst én forlygte, der afgiver hvidt eller gult lys, og mindst én baglygte, der afgiver rødt lys, og at det motoriseret løbehjul, det selvbalerende køretøj og det motoriseret skateboard altid skal have tændte lygter ved kørsel, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 8, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 9,
- at et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard skal være forsynet med mindst én hvid refleksanordning, der er synlig forfra, mindst én rød refleksanordning, der er synlig bagfra, og mindst én gul eller hvid refleksanordning, der er synlig fra begge sider, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 9, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 10,
- at føreren skal være fyldt 15 år, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 10, stk. 1, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 12, stk. 1,
- at et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj og et motoriseret skateboard må føres af en fører under 15 år, hvis kørslen sker under ledsagelse og kontrol af en myndig person, eller på skiltede lege- og/eller opholdsområder, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 10, stk. 2, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 12, stk. 2,
- at der under kørsel på motoriseret løbehjul, selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard fra 1. januar 2022 skal anvendes fastspændt cykelhjelm, der er godkendt og mærket i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/425 af 9. marts 2016 om personlige værnemidler og om ophævelse af Rådets direktiv 89/686/EØF, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 10 a, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 12 a,
- at promillegrænsen for kørsel med alkohol i blodet og bagatelgrænsen for kørsel med euforiserende stoffer i blodet gælder ved kørsel på et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 11, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 13.

Spirituskørsel i medfør af færdselslovens § 53 eller kørsel med euforiserende stoffer i blodet i medfør af færdselslovens § 54 på et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj og et motoriseret skateboard skal i medfør af bekendtgørelse om forsøgsordning med motoriseret løbehjul § 15, stk. 4, og bekendtgørelse om forsøgsordning med selvbalerende køretøj og motoriseret skateboard § 15, stk. 4, straffes i henhold sanktionsreglerne for spirituskørsel med lille knallert, jf. færdselslovens § 117 c, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2.

Overtrædelse af færdselsloven på et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj og et motoriseret skateboard vil ikke kunne medføre frakendelse af retten til at føre lille knallert eller have indflydelse på bilkørekortet.

Det fremgår af Færdselsstyrelsens hjemmeside, hvilke forpligtelser en myndig ledsager forventes at varetage i forbindelse med ledsagelse af en mindreårig, der kører på motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard. Det fremgår blandt andet, at der ikke er hjemmel til, at en ledsager kan ifalde bødeansvar for en mindreåriges overtrædelser af færdselsloven ved kørsel på motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard. Såfremt en person under 15 år anvender et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard vil vedkommende ikke selv på grund af den kriminelle lavalder kunne ifalde en bøde for eventuelle overtrædelser af færdselsloven ved kørsel på et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard.

Der er ikke under forsøgsordningen adgang til i medfør af færdselslovens § 133 a at konfiskere et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard, såfremt det har været anvendt ved en grov færdselslovsovertrædelse eller ved spirituskørsel eller kørsel i narkopåvirket tilstand, idet et motoriseret løbehjul, et motoriseret løbehjul, et selvbalerende køretøj eller et motoriseret skateboard ikke er et motorkøretøj, hvortil der selvstændigt kræves kørekort. Der kan derfor alene ske konfiskation i medfør af straffelovens §§ 75-77 a.

5. Straf og andre retsfølger

5.1. Strafpåstande i sager om overtrædelse af færdselslovens §§ 49-50

Færdselslovens §§ 49-50 indeholder særlige regler for cykler, som suppleres af flere andre bestemmelser i færdselsloven, der specielt henvender sig til cyklister. Færdselslovens øvrige regler gælder kun for cykler i den udstrækning, de efter en naturlig forståelse kan finde anvendelse.

Færdselslovens §§ 49-50 suppleres af reglerne i bekendtgørelse nr. 976 af 28. juni 2016 om cyklers indretning og udstyr m.v.

Bødetaksterne på færdselsområdet blev revideret ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, og gælder for overtrædelser begået den 1. januar 2012 eller senere. Se herom i rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager.

Overtrædelse af de særlige regler for cykler i §§ 49-50 straffes som udgangspunkt med en bøde på 700 kr., jf. færdselslovens § 118 a, stk. 1, 2. pkt.

Ved overtrædelser af færdselslovens § 50, stk. 2, om befordring af flere personer på en cykel, end den er beregnet til, udmåles en bøde på 700 kr. til både føreren og passageren.

Minimumsbødetaksten gælder også for overtrædelser af reglerne om cyklers indretning og udstyr mv. Der udmåles i disse tilfælde alene en bøde til føreren af cyklen, og selv om der foreligger flere mangler, bør bøden som udgangspunkt ikke overstige 700 kr. Særligt for så vidt angår kørsel på cykel med uvirksom klokke bemærkes, at der efter praksis alene gives en advarsel.

For en række særlige trafikfarlige overtrædelser begået af cyklister skal der udmåles en forhøjet bøde på 1.000 kr. Det drejer sig om følgende overtrædelser:

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
4, stk. 1	Kørsel mod rødt lys	1.000 kr.
4, stk. 1	Kørsel mod kørselsretningen	1.000 kr.
26, stk. 2	Ubetinget vigepligt angivet ved færdselstavle eller anden anmærkning	1.000 kr.
26, stk. 3	Ubetinget vigepligt ved udkørsel fra ejendom mv.	1.000 kr.
26, stk. 4	Højrevigepligt	1.000 kr.
26, stk. 6	Svingning til ulempe	1.000 kr.
55 a	Benytte håndholdt teleudstyr og håndholdte kommunikationsapparater (f.eks. mobiltelefoner)	1.000 kr.

For så vidt angår færdselslovens § 55 a bemærkes, at cyklisters anvendelse af håndholdt teleudstyr og håndholdte kommunikationsapparater (f.eks. mobiltelefoner) på samme måde som for førere af motor-køretøjer kan udgøre en risiko for trafiksikkerheden. Navnlig i tæt trafikerede områder kan der opstå trafikfarlige situationer i forhold til f.eks. andre cyklister og gående, der må undvige, eller som risikerer at blive påkørt af den cyklist, som taler i mobiltelefon eller sms'er under kørslen. Der findes derfor generelt at være grundlag for i højere grad at håndhæve forbuddet mod cyklisters anvendelse af håndholdt teleudstyr og håndholdte kommunikationsapparater (f.eks. mobiltelefoner).

5.2. Strafpåstande hvor sanktionen skal følge sanktionsniveauet for lille knallert

I de undtagelsestilfælde, der er beskrevet ovenfor under afsnit 4.1 og 4.2, hvor sanktionen ikke skal følge sanktionsniveauet for overtrædelser begået på cykel, men hvor det er Rigsadvokatens opfattelse, at sanktionsniveauet bør følge sanktionsniveauet for lille knallert, er minimumsbøden som udgangspunkt 1.000 kr., jf. færdselslovens § 118 a, stk. 1.

For en række særlige trafikfarlige overtrædelser af færdselsloven begået på knallert udmåles der en forhøjet bøde på 1.500 kr., herunder bl.a. kørsel på knallert uden brug af styrthjelm. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at kørsel på motoriseret løbehjul, selvbalerende køretøj, motoriseret skateboard og speed pedelec uden anvendelse af godkendt fastspændt cykelhjelme tilsvarende bør sanktioneres med en bøde på 1.500 kr.

Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Færdsel - Lille knallert (færdselslovens § 63, § 129, § 132 c og 133 a) og Færdsel – Knallerter (§ 51).

6. Efter dom

7. Love og forarbejder

Færdselsloven

- Lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018

Bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 4 af 7. januar 2009 om mærkning af cykelstel
- Bekendtgørelse nr. 976 af 28. juni 2016 om cyklers indretning og udstyr m.v.
- Bekendtgørelse nr. 878 af 25. juli 2018 om forsøgsordning for speed pedelecs med senere ændringer

- Bekendtgørelse nr. 40 af 14. januar 2019 om forsøgsordning for små motoriserede løbehjul med senere ændringer
- Bekendtgørelse nr. 41 af 14. januar 2019 om forsøgsordning for selvbalancerende køretøj og motoriseret skateboard med senere ændringer

Rigsadvokaturen, den 1. januar 2022

RIGSADVOKATEN

/ Rigsadvokaten